

Sara van de Geer

Seminar für Statistik, ETH Zürich

LEO D 2

8092 Zürich

Zwitserland

geer@stat.math.ethz.ch

Column Wiskundigen in den vreemde

De stemming in Zürich

Sara van de Geer verruilde na zes jaar haar hoogleraarschap aan de Universiteit Leiden voor eenzelfde positie aan de Eidgenössische Technische Hochschule Zürich (ETH). Na een lange carrière als statistisch onderzoeker bij diverse Nederlandse en buitenlandse instituten is ze met haar gezin naar Zwitserland vertrokken. Hoe is haar deze grote stap vergaan?

“Heel wiskundig Duitsland is de komende maanden uit de running, want iedereen is onderzoeksvoorstellen aan het schrijven.” Dit werd mij in Oberwolfach verzekerd door een vertwijfelde deelnemer aan de workshop. Na zo’n verzuchting vind ik dat ik erg geboft heb met mijn baan bij de ETH in Zürich. In Zwitserland loopt de situatie (nog) niet zo uit de hand. In het instituut waar ik werk heerst een als vanzelfsprekende onderzoekssfeer. De vraag waar het nu eigenlijk om gaat in de wetenschap lijkt niemand te verontrusten. Maar nee, helemaal kalm is het niet. De president van de ETH, nog maar net benoemd, is door zijn eigen benoemingscommissie al weer afgezet. Het departement D-Math houdt bijna wekelijkse vergaderingen in verband met Zeer Belangrijke Nieuwe Ontwikkelingen. Er wordt gestemd of er gestemd zal worden, zelfs gestemd of een bepaalde kleinigheid in de notulen moet, en indien niet, of deze stemming dan wel in de notulen moet. We zitten midden in een veranderproces, en de democratie kraakt in zijn voegen.

Zo werden de Zwitsers afgelopen zondag weer eens naar de stembus geroepen. De vraag of beide talen Frans en Engels op de lagere school in het pakket mogen blijven, werd gelukkig met een volmondig ja beantwoord. Vroeg met buitenlandse talen beginnen levert zijn vruchten af. College gaf ik eerst in het Duits, maar bij nader onderzoek bleken mijn studenten unaniem voor het Engels te stemmen. Dat is een stuk gemakkelij-

ker! Bovendien komen we zo tegemoet aan een van de wensen van onze ex-president.

De studentenaantallen zijn geen reden tot zorg. Of studenten wiskunde ‘leuk’ vinden is net zoets als Gerard Reves vraag aan zijn lezers: ‘leuke’ gedichten, vindt U die leuk? Toen ik hier pas werkte, werd ik uitgenodigd voor een interview voor het mapje *Vrouwen aan de ETH*. Tot mijn schrik stelde de interviewer het kopje voor: ‘Es macht spass und lohnt die Mühe’. Misschien was ik nog teveel onder de invloed van het Nederlandse klimaat, want ik dacht: hoe kan je nou verkopen dat iets dat moeite kost leuk kan zijn?

Veel dingen zijn hier natuurlijk niet anders dan overal elders. Er is de gebruikelijke controverse tussen zuiver wiskundigen en toegepast wiskundigen. Langzaam begint het echter door te dringen dat we tot elkaar veroordeeld zijn (want het idee om in kleine stukjes gehakt bij andere ‘scholen’ ondergebracht te worden lokt niemand). De verhuizing van het *Seminar für Statistik* naar het hoofdgebouw (waar de rest van D-math zit) was gepland voor 2005. Ik pakte dus de dozen met *Annals of Statistics* nog maar niet uit. Verhuisd zijn we nog steeds niet, en de *Annals* verblijven prima in die dozen. Het nieuwe loonsysteem is geïntroduceerd bij de ETH, inclusief functioneringsgesprekken en prestatiebeoordelingen. En D-math heeft met algemene stemmen besloten iedereen een A (=hoogste beoordeling) te geven.

Collega-hoogleraren: kom naar Zürich! kopte het artikel van Jan van Mier in het NRC Handelsblad. Is het hier nou zo leuk? ’s Ochtends stap ik uit de *S-Bahn*, ontwijk een tiental trams en spring in de *Poly-Bahn*. Die brengt me dan binnen de minuut op de werkplek, met uitzicht over Zürcher See en besneeuwde Alpen. En dan ga ik gewoon aan het werk.

